

Geestelijke begeleiding

Groei in de genade en in de kennis van onze Heer en redder Jezus Christus.

2 Petrus 3:18

Soms worstel je met vragen die te maken hebben met geestelijke groei in je leven of het gebrek daaraan. Dan kan de behoefte ontstaan om daar met iemand over te spreken, die meer kan doen dan luisteren en begrip tonen en die in staat is om vanuit een zekere mate van deskundigheid en ervarenheid hulp te bieden. Ik heb het dan over iets anders dan pastoraat, hoewel de grenzen niet heel scherp te trekken zijn. Een pastoraal contact heeft meestal bijzondere levensomstandigheden als uitgangspunt: ziekte, verdriet, sterven, eenzaamheid of huwelijksmoeiten bijvoorbeeld. Wat de pastor dan doet is vóór alles een luisterend oor bieden.

Geestelijke begeleiding vooronderstelt ook dat luisterende oor en kijkt ook niet aan de levensomstandigheden voorbij, maar richt zich specifiek op thema's die te maken hebben met geestelijke groei. De aanleiding wordt gevormd door vragen als: 'Hoe moet ik dat doen, Christus centraal stellen in mijn leven?' 'Ik kan niet bidden. Wilt u me helpen om het te leren?' 'Ik weet dat ik me moet overgeven aan Christus, maar ik kan het niet, of eigenlijk wil ik het ook niet omdat ik niet weet wat er dan gaat gebeuren.' 'De bijbel is voor mij een gesloten boek. Hoe kunnen Gods woorden in mijn leven opengaan?' 'Ik zou de stilte willen leren beoefenen. Kunt u me helpen?'

In dit laatste hoofdstuk wil ik er een pleidooi voor voeren om bij vragen over persoonlijke geestelijke groei en bij het ervaren van blokkades daarin, ook te zoeken naar concrete geestelijke begeleiding. In deze geestelijke begeleiding wordt dan een gericht gesprek aangegaan over de werkelijkheid die wordt aangeduid in het bijbelwoord boven dit hoofdstuk: groeien in Christus. De vraag is vervolgens wel of er geestelijke begeleiders te vinden zijn, die beseffen wat er van hen gevraagd wordt en die in staat zijn om op een dienende wijze, in de Geest van Christus, confronterende vragen te stellen die een rol kunnen spelen in een vastgelopen proces van geestelijke groei. Zijn er predikanten of voorgangers of pastoraal werkers of andere leden van Jezus' gemeente die vanuit hun eigen verbondenheid met Jezus Christus en vanuit kennis van geestelijke groeiprocessen en de stremmingen daarin, ook de rol van geestelijk begeleider op zich kunnen nemen en zich daartoe ook door God geroepen weten?

Zeker is het zo dat datgene waar het bij geestelijke begeleiding om gaat ook gevonden kan worden in preken die je hoort, in gesprekken die plaatsvinden in bijvoorbeeld een kleine groep of andere pastorale ontmoetingen of in boeken die gaan over geestelijke groei en geestelijke oefeningen. Maar het contact met iemand die je aankijkt en die diepgaand geïnteresseerd is in jouw geestelijke weg en die kan reageren op wat je zegt en uitdrukt in je lichaamstaal en die in liefde ook heel confronterende vragen kan stellen en verborgen gedachten aan het licht kan brengen - dat contact is van onschatbare waarde.

Om een idee te geven van waar het in deze geestelijke begeleiding als hulp bij het groeien in Christus om kan gaan, zeg ik hier iets over blokkades die er kunnen zijn om te komen tot daadwerkelijke overgave aan Christus als de Heer en Verlosser van je leven. De geestelijke begeleiding kan dan bestaan in het ter sprake en aan het licht brengen van mogelijke zonden, wonden of bonden die een daadwerkelijke overgave in de weg staan.

Zonden | Er kunnen in je leven openlijke of verborgen zonden zijn, die je niet beleden hebt of waar je niet mee wilt breken, die als het ware een muur vormen tussen jou en Jezus. Geestelijke begeleiding betekent dan dat hiernaar gevraagd en op doorgevraagd wordt. Het kan komen tot het ontdekken van zonden waarvan je niet wist dat ze een blokkade vormden voor je geestelijke groei in Christus. Zonden kunnen beleden worden en het licht van Jezus' vergevende genade kan erover schijnen.

Wonden | Er kunnen in je leven pijnlijke dingen aan de hand zijn of er kunnen in het verleden gebeurtenissen zijn geweest die diepe sporen hebben nagelaten. De wonden in je binnenste, de pijn, de wrok, de teleurstelling, de angst, de zelfhaat, de bitterheid kunnen allemaal blokkades vormen om Christus te ontmoeten. In de geestelijke begeleiding kunnen deze wonden voorzichtig worden blootgelegd, zodat het licht van Jezus' genezende genade erover kan gaan stralen.

Bonden | Er kunnen in je leven dingen zijn waar je zo aan vast zit, dat ze je belemmeren om de vrijheid in Christus te ervaren: verwachtingspatronen van anderen, verslavingen en de zucht om je leven onder controle te houden bijvoorbeeld. In de geestelijke begeleiding wordt gezocht naar de waarheid van je leven, naar de onvrijheden, en worden bonden in contact gebracht met het licht van Jezus' bevrijdende genade.

Zo kan geestelijke begeleiding een geestelijke oefening zijn, waarin de ene mens de andere helpt, door de genade van de Geest, om naar Christus toe te groeien.

--

Here Jezus Christus, ik bid U om mensen die me kunnen helpen om te groeien in U. Wilt U hen met uw Geest vervullen, zodat ze in staat zijn om te onderscheiden. Help mij om oog te hebben voor blokkades in mijn omgang met U, en werk door uw Geest in mij een diep verlangen om geestelijk te groeien. Tot eer van de Vader! Amen.

Uit: Jos Douma, *Jezus uitstralen*. Worden als Hij, Kok Kampen 2005, blz. 121-124.